

OBSAH

Úvod	6
1 AGREGÁTNÍ NABÍDKA A POPTÁVKA, ZÁKLADY MAKROEKONOMICKÉ ROVNOVÁHY	7
1.1 Agregátní nabídka v krátkém a dlouhém období	7
1.2 Agregátní poptávka	9
1.3 Makroekonomická rovnováha	11
2 MĚŘENÍ MAKROEKONOMICKÝCH VELIČIN TYPU PRODUKT A DŮCHOD	13
2.1 Hrubý domácí produkt (Gross domestic product, GDP)	14
2.2 Metody měření	14
2.3 Čistý domácí produkt (Net domestic product, NDP)	16
2.4 Hrubý národní produkt (Gross national product, GNP)	16
2.5 Čistý národní produkt, osobní důchod a disponibilní osobní důchod	17
2.6 Nominální a reálný GDP	18
2.7 Ekonomická síla a ekonomická úroveň země	18
2.8 Čistý ekonomický blahobyt (Net economic welfare, NEW)	19
3 TEORIE URČENÍ PRODUKTU, PRINCIP MULTIPLIKÁTORU	21
3.1 Funkce spotřeby	21
3.2 Funkce úspor	22
3.3 Mezní sklon ke spotřebě a k úsporám	23
3.4 Funkce investic	24
3.5 Určení produktu úsporami a investicemi	25
3.6 Určení produktu spotřebou a investicemi	26
3.7 Multiplikátor	27
3.8 Působení multiplikátoru v reálné makroekonomii	29
4 PENÍZE A PENĚŽNÍ SEKTOR V MAKROEKONOMII	32
4.1 Stručný vývoj peněz a současná konstrukce peněžních agregátů	32
4.2 Rovnice směny	34
4.3 Trh peněz	35
4.3.1 Poptávka po penězích	35
4.3.2 Bankovní soustava a nabídka peněz	36
4.3.3 Rovnováha na trhu peněz	41
4.4 Měnové kursy	42
4.4.1 Systémy měnových kursů	45
5 EKONOMICKÝ RŮST A HOSPODÁŘSKÉ CYKLY	47
5.1 Ekonomický růst	47
5.2 Hospodářské cykly	49
5.2.1 Hospodářské cykly strany poptávky	49
5.2.2 Hospodářské cykly strany nabídky	50
5.2.3 Fáze hospodářského cyklu	51
5.2.4 Typy hospodářských cyklů	52
5.2.5 Příčiny hospodářských cyklů	52
5.2.6 Princip akceleratoru, interakce s multiplikátorem	53
5.2.7 Předvídání hospodářských cyklů	55
6 TRH PRÁCE A NEZAMĚSTNANOST	57
6.1 Trh práce	57
6.1.1 Poptávka po práci (Demand for labour)	57
6.1.2 Nabídka práce (Labour supply)	58
6.1.3 Poruchy na trhu práce	60
6.2 Nezaměstnanost (Unemployment)	61
6.2.1 Rovnováha na trhu práce a nezaměstnanost	63
6.2.2 Měření nezaměstnanosti	64
6.2.3 Ekonomické a sociální dopady nezaměstnanosti	66

7	INFLACE	68
7.1	Cenové indexy	68
7.2	Stupně inflace	69
7.3	Příčiny inflace	70
7.3.1	Inflace poptávková	70
7.3.2	Inflace nabídková	72
7.3.3	Setrvačná inflace	73
7.3.4	Důsledky inflace	73
8	PLATEBNÍ BILANCE	75
8.1	Základní struktura platební bilance	76
8.2	Popis základních položek platební bilance	76
8.3	Horizontální a vertikální struktura platební bilance	78
8.3.1	Vertikální struktura platební bilance (základní položky):	78
8.3.2	Horizontální struktura platební bilance (základní položky):	78
8.4	Salda platební bilance	78
8.4.1	Dílčí salda platební bilance	79
8.4.2	Kumulativní salda platební bilance	79
9	NÁRODNÍ ÚČTY A JEJICH SYSTÉM	82
9.1	Hlavní směry využívání SNÚ	82
9.1.1	Poskytování informací o stavu národního hospodářství	82
9.1.2	Makroekonomická analýza	82
9.1.3	Mezinárodní komparace	82
9.1.4	Stanovení makroekonomické politiky	83
9.1.5	Makroekonomické modelování	83
9.2	Základní kategorie SNÚ	83
9.2.1	Institucionální jednotky a sektory	83
9.3	Odvětví	84
9.4	Transakce	85
9.5	Účty a účetní salda	86
9.6	Základní národní účty	86
9.6.1	Účet produkce	87
9.6.2	Účet spotřeby	87
9.6.3	Účet kapitálu	88
9.6.4	Účet ostatního světa	88
10	MAKROEKONOMICKÁ POLITIKA	91
10.1	Teorie a praktická makroekonomická politika	91
10.2	Základní cíle makroekonomické politiky	91
11	MONETÁRNÍ POLITIKA	93
11.1	Nástroje monetární politiky	93
11.2	Bezprostřední cíle monetární politiky	94
11.2.1	Expanzivní politika	94
11.2.2	Restriktivní politika	96
11.3	Konečné cíle monetární politiky	98
12	FISKÁLNÍ POLITIKA	101
12.1	Příjmy, výdaje a deficit státního rozpočtu	101
12.2	Cíle fiskální politiky	103
12.3	Nástroje fiskální politiky	103
12.4	Typy fiskální politiky	104
12.5	Keynesiánské pojetí fiskální politiky	104
12.6	Ekonomie strany nabídky a fiskální politika	109
13	DŮCHODOVÁ POLITIKA STÁTU	113
14	MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ POLITIKA	115
14.1	Některé příčiny zapojení zemí do mezinárodního obchodu	115
14.1.1	Monopol přírodních a klimatických podmínek	115
14.1.2	Odišné preference spotřebitelů v různých zemích	115
14.1.3	Absolutní výhody	115
14.1.4	Teorie komparativních výhod	115

14.2	Volný obchod a státní protekcionismus	117
15	CÍLE MAKROEKONOMICKÉ POLITIKY A JEJÍ ÚČINNOST	119
15.1	Nejdůležitější cíle a nástroje makroekonomické politiky	119
15.2	Účinnost makroekonomické politiky a magický čtyřúhelník	120
15.3	Vztah mezi mírou inflace a mírou nezaměstnanosti	121
15.3.1	Krátkodobá Phillipsova křivka	121
15.3.2	Dlouhodobá Phillipsova křivka	122
15.4	Konečné řešení makroekonomické stabilizační politiky	123

LITERATURA

124